

Bakalářská práce: Bydlení Nový Střížkov
Autor: Vojtěch Nejeschleba
Oponent: Ing. arch. Vojtěch Jeřábek

Oponentní posudek bakalářské práce

Zadání

Zahradní město je v současné klimatické a společenské situaci velmi aktuálním fenoménem a typologií ke zkoumání. Téma vybízí k pátrání po standardu bydlení na půli cesty mezi městským bytem a rodinným domem, i k ohledávání přílehlavé struktury zástavby.

Architektonický návrh

Vojta navrhl univerzální typus, dům-jednotku (i když „trojjediný“, s lokálními mutacemi), který lze modulárně řetězit. Zároveň na úrovni většího urbanistického měřítka pracuje s drobnými posuny a transpozicemi tohoto základního kamene. Výsledek je originální a vpravdě soudobý, východo-západní orientace všech domů přesně zapadá do aktuálního legislativního rámce staveb pro bydlení. Otázkou zůstává, zda při takto striktním členění, které na úrovni městského plánu působí přirozeně a v místě adekvátně, nejsou příliš potlačeny kvality místa: možnost výhledu bytů přímo ze zeleného ostrohu. Kromě nejzápadnější řady domů jsou vlastně všechny domy, vyjma okrajů jednotlivých sekcí, „uvnitř“ areálu. Příjemná a dobře zvolená je pro celý koncept sousedství výšková niveleta čtyř podlaží.

Samotná architektura domů je v dobrém slova smyslu neambiciózní, střízlivá, se stavitelským detailem. O to více by u ní při realizaci záleželo na volbě materiálů a povrchů, stejně tak jako na zpracování detailů. Jak to tedy dopadlo při dalším rozpracování v rámci bakalářky?

Stavebně-technické rozpracování

Potřeba splnit rozličné technické požadavky dokáže zlomit vaz leckterému architektonickému návrhu, který je ve své podstatě příliš „tuhý“, či prostě názorově rigidní. Vojtův návrh přesně tento převod ustál se ctí. Málo kdy se třeba stane, aby nutnost vyřešit požární pásy architektuře domu pomohla – tady se to však zcela oproti běžným zvyklostem povedlo a domy působí ještě víc klidněji a obyčejněji než ve studii, což věřím, že je v souladu s autorským záměrem.

Společné prostory domu jsou sice dimenzovány dle legislativy dostatečně, osobně mám však neodbytný pocit, že nerozložitelnou komodu po babičce nebo pořádné gauč bych do bytu asi jinak, než po západním způsobu (tedy oknem) nedostal. Podobně neprakticky je dimenzována i podlouhlá kolárna a vstup do kočárkárny, umístěný v nejužším místě chodby.

Dispozice bytů jsou bez pochyby stále funkční, univerzální, a velkorysé; pouze snaze o jejich oblíbenou karteziánskou čistotu v některých místech schází určitá lehkost, nebo dost možná prachsprostá rutina (ach, ta instalační jádra!). Za ne úplně provozně vhodné považuji vstupy do obývacích pokojů v těsné blízkosti kuchyňské linky. Rovněž by bylo vhodné byty v přízemí uzpůsobit pro bezbariérové užívání. A dvě pouze informativní poznámky k navrženému standardu: Výška dveří 1970 je dnes již nedostatečná, stejně tak posuvné dveře do koupelny, respektive toalety nejsou uživatelsky nejkomfortnějšími řešeními.

Jsem rád, že Vojta ve stavebních detailech, které osobně považuji za opravdové a stěžejní jádro bakalářské práce, neřešil spoje asfaltových pásů a odvodnění základové spáry, ale komplexní řez fasádou domu, který by měl na realizovanou podobu největší vliv. Není pak z mého hlediska tak podstatné, že mnoho zobrazených fasádních prvků v sobě nese jisté znaky studentské svěžesti (profily posuvných dřevohliníkových oken a jejich kotvení, nepravděpodobně subtilní kastlíky žaluzií atp.), jako skutečnost, že jasně čtu skladebné prvky a principy, které mají tvořit výsledný výraz domu a s jejichž realizací by v praxi Vojtovi pomohli jednotliví specialisté. Schází pouze podrobnější specifikace materiálového a barevného provedení jednotlivých prvků a povrchů – co má jakou barevnost, zda je to něčím natřené, jaké jsou požadavky na pohledové vlastnosti betonových konstrukcí? Tyto parametry je třeba v dokumentaci „zaháčkovat“ prioritně. Dále si nejsem jist, zda zobrazovanému solidnímu obrazu domu odpovídá zvolená lehká konstrukce verandy v 1.NP.

Statika, požár, TZB, postup výstavby – vše je zpracováno velmi pečlivě a s profesionální péčí. Vkrádá se na mysl otázka, která však nepřísluší studentovi, zdali není zátěž vypracování všech těchto profesí, které v reálu stejně bude muset zhotovit specialista (architektem koordinovaný převážně parametricky), neúměrná a neodčerpává sílu a pozornost bakalářů z hlavní architektonicko-stavební části.

Energetický koncept domu by si zasloužil o něco komplexnější přístup. Při takovém rozsahu nevyužívaných plochých střech by i s ohledem na aktuální legislativu bylo vhodné zvážit fotovoltaické panely, či hledat jiný způsob získání části energie provozu domu jako obnovitelné. Sympatická je naopak snaha o maximální využití dešťové vody.

Část interiéru je věnována detailnímu rozpracování návrhu domovního schodiště a s ním souvisejících prvků. Zpracována je především z pohledu materiálových specifikací, méně již samotného řešení a rozkresů jednotlivých prvků: schodiště by si rozhodně zasloužilo detailnější rozkreslení, obzvláště v momentě, kdy vyjma celkových půdorysů není v žádném stavebním plánu řešeno. Dále pro mě není srozumitelné množství rozličných povrchů stěn, které se za krátkou cestu od vstupních dveří až ke schodišti vystřídají, ani zúžení průchozího profilu před kočárkárnou. Velké okno s požární odolností do kočárkárny se rovněž jeví docela zbytečné. Na druhou stranu, je vhodné si nechat v projektu nějaká místa pro budoucí finanční optimalizaci...

Hodnocení

Racionálně vystavěný architektonický návrh ze studie rozhodně při rozpracování bakalářské práce netrpěl, naopak veskrze vzkvétal. Mohl být podpořen podrobnějším a tematicky širším řešením pro vzhled domu klíčových detailů. Ryze technické části projektu jako statika, TZB či PBŘ jsou oproti tomu řešeny možná až zbytečně zevrubně na úkor práce na jádru projektu. Vojta Nejeschleba navrhnul střízlivý stavitelský dům bez okázalých technických řešení, s úspěchem realizovatelný i v podmínkách českého stavebnictví, a jeho bakalářská práce na mě působí tak, že se do zpřesňování kontur jeho hypotetické budoucí reality pustil s chutí a pečlivostí. Bakalářskou práci proto hodnotím známkou B.

V Praze 12.6.2022

Ing. arch. Vojtěch Jeřábek